

יצחק רבין היתה הזימכבר הערכה קבועה: ג'ראלד פורד יהיה הנשיא הבא של ארצות-הברית. עד לאחרונה נראתה זאת הערכה מופרכת, או מישאלת-לב. מצבו של פורד היה בכי-רע. הוא שימש נושא לאלפי בדיחות (פורד לרבין): "מכיוון שאני לא יכול ללכת וללעוס מסטיק בעת ובעונה אחת, או אני אלך, ואתה תלעס!" רבים סברו כי רונלד רגן, הימניקיצוני, יגבר עליו. אחרים האמינו כי פורד ורגן יתישו זה את זה, ולבסוף ייבחר מועמד שלישי: סגן-הנשיא ג'קסון רוקפלר, או שר-המיסחר אליוו ריצ'רדסון.

ההערכה הרבינית. נראה כי השגוריה-שעבר היטיב להכין את המתרחש.

פורד, לא קאדילאק

ב בחירות המוקדמות בניו-האמפשייר גבר פורד על רגן. זה לא היה הישג מרשים או מכריע. לא כן ההי-שג שנחל פורד בשבוע שעבר בפלורידה. זוהי מדינה דרומית, בעלת אוסי ימני. במדינה נואת היה רגן צריך לנחול ניצחון גדול, כדי להוכיח שביכולתו להשיג רוב ארצי. אולם הוא נכשל. פורד גבר עליו.

בכך לא נגמר המירוץ בין השניים ריש מות. עוד יהיו מובחנים. אולם למעשה התקפל בניו-הקלפים של רונלד רגן בפלורידה. במחנה הרפובליקאי, נשאר עתה פורד ללא יריב מסוכן. מניין היתרון הזה של פורד, שהפתיע רבים כליכך? נראה כי כוחו של פורד הוא דווקא באותן תכונות

פורד (עם לאה רבין) חגיגה אמיתית

כוייו של ג'קסון נראים קלושים למדי, אם לא יזכה בני-צחון מרשים במדינת ניו-יורק.

הסיכוי הסביר ביותר הוא שינצח האיש שאינו רץ כלל, והמחכה כי התפוח ייפול לחיקו בכוחות עצמו. זהו יוברט האמפריי, המועמד הניצחי, הדברן המוכר הק, סגן-הנשיא לשעבר, שנוצח בשעתו על-ידי ריצ'ארד ניקסון.

אם איש מן המועמדים הדמוקרטיים, מימין ומשמאל, לא ישיג הישג מרשים, לא יהיה מנוס מהצעת המועמדות להאמפריי, כאישיכני ניים מוסכם.

במיקרה זה תהיה התחרות על מקום המועמד לתפקיד סגן-הנשיא, וזה יימסר למועמד שהצליח ביותר בבחי-רות המוקדמות — כנראה יודול או קארטר.

לא חשוב מי

ה בעייה היסודית של המפלגה הדמוקרטית, שזוהי קואליציה גדולה של כוחות — פועלים וחקלאים, מעור-טים אתניים ומגננגונים עירוניים. המועמד הטוב למפלגה הוא האיש המסוגל לאחד את כל הכוחות האלה — אגור דות מיקצועיות ואיגונויאכרים, יהודים וכושים, ליי-ברלים ושמרנים, נוער ונשים, אצילים מן הדרום ואיני-טליגנטים מן המזרח.

כזה היה פראנקלין רוזוולט, מייסד הקואליציה החד-שה. כזה לא היה ג'ורג' מקיגאוורן, ואין בין הרצים הנוכחיים מישהו המסוגל לכך. נראה, על-כן, כי הפרט יעבור למי שנחשב כאיש-מיקצוע בשטח זה — האמפריי.

כולם אונתו הדבר

רגן סוף הדרך?

בשנתון 76, אך מתחיל להסתמן מיהם המובילים בכל אחד מן המחנות.

בצד הליברלי התמעטו המועמדים במהירות מבהילה. מחציית-ריסר המתחילים, שרדו פחות מחצי. הקטל בדרכים היה עצום, בעיקר ביגלל חוסר כסף והיעדר תהודה מלהיבה.

נעלמו מילטון שאפ היהודי, בירץ' ביי הצעיר, סר-ג'נט שרייבר, ממחנותי מישפחת קנדי. איש מבטיח מאוקר לאהומה, פרד האריס, שניבאו לו גדולות ונצורות ושהל-היב את הנוער הליברלי, יצא כימעט מן המירוץ.

כמועמד הבכיר בצד זה נותר עתה "מו" יודול, איש איכות-הסביבה. הוא נמצא בראש, אך עדיין רחוק מאד מן המטרה.

מרתק יותר המירוץ בצד השמרני. כי בין אנשי הימין, יש כמה מועמדים מעניינים.

הקיצוני ביותר הוא ג'ורג' וואלס, הגוען התוקפני, לוחם המילחמה-הקרה, שניסה לא-פעם להקים מפלגה שלי-שית, אך השייך עדיין רישמית למפלגה הדמוקרטית. המושל-לשעבר מן הדרום גורה בהתנקשות לפני ארבע שנים, ונע מאו על כיסא-גלגלים.

האמריקאים אינם עם של רחמנים. תחת שירחמו על הקורבן, שכמעט נרצח במאבקו, הם משלימים אותו עתה לכלבים. כי האמריקאים מחשיבים מאד נשיא צעיר וברי-א. האחריות העצומה, המוטלת על הנשיא, מחייבת זאת. גולדה מאיר לא היתה יכולה להיבחר באר-צות-הברית.

המיבחן המכריע לוולס היה בשבוע שעבר בפלור-ידה. הוא היה מוכרח לנצח שם, על "מיגרש הבית" שלו. אולם הוא נוצח על-ידי מתחרו העיקרי, כוכב חדש בשם ג'ימי קארטר, מי שהיה מושל המדינה הדרומית ג'ורג'יה. נראה, כי עם ניצחונו של איש-אטלנטה, חלף ג'ורג' וולס עם הרוח.

איש עם שיניים

ק ארטור הוא ימני, אך לא ימני מדי. שמרן, אך לא שמרני קיצוני. יש לו ייתרון עצום: שיניים מחייכות מאוזן עד אונן. באמריקה, יש לטיב השיניים חשיבות מיסותרית במערכת-בחירות.

קארטר עומד עתה בראש המחנה הדמוקרטי השמר-רני, וייתכן שהוא עומד בראש כל המועמדים הדמוקר-טיים. מכיוון שהרכב הבחורים שונה בכל מדינה שבה נערכו עד כה בחירות מוקדמות, קשה מאד להינבא על כך. הקורבן העיקרי של קארטר, מילכד וולאס, הוא הנרי ג'קסון, האיש שהקריש ארבע שנים של חנופה ליהודים והטפה נגד הרוסים כדי להגיע למועמדות.

"סקופ" ג'קסון, המועמד של ההון הגדול ותעשיית הנשק, עולה על כל יריביו בכמות הכסף שביכולתו לזי-רוק לתוך הזירה.

אומנם, במדינת מאסאצ'וסטס הפתיע ג'קסון את הספי-קנים, שראו בו את הבדיחה של השנה. במדינה זו הוא הצליח, אך מייד לאחר-מכן, בפלורידה, הוא הפסיד ונאלץ להסתפק במקום השלישי. אחרי קארטר ואחרי וולאס, בשביל שמרן בארץ השמרנים, זוהי מפלה מכאיבה.

ג'קסון עדיין קיים במירוץ. הוא זכה בתמיכת עסקן אחר שהתמחה בחנופה ליהודים — פאט מייגיהאן. אולם סי-

קארטר מחצית המאראתון

הגורמות לריבוי הבדיחות עליו. מחוץ לניו-יורק המתוח-כמת, חי עם אמריקאי החושד באנשים מבריקים, המעדיף איש ממוצע, ישר, לא-חכם, "אחד משלנו". פורד, האמי ריקאי הממוצע-ממוצע, שאינו חכם ואינו טפוש, לא ימני ולא שמאלי, לא מצחצח-חרבות ולא רודף-שולם, נושא חן בעיני ציבור כביר זה. "אמריקה התיכונה".

הוא מעדיפה פורד ישן על קאדיק חדש.

יתר על כן, גם המצב הכללי — ובעיקר הכלכלי — עוזר לפורד. המשבר הגדול מתחיל להסתים. המצב בשוק משתפר והולך באיטיות, אם כי לא ברמאתיות. בסך-הכל נראה, כי העניינים מתנהלים איכשהו בסדר.

חלף עם הרוח

ב מחנה הדמוקרטי המסולג, והמפוצל, המצב מסוי-בך הרבה יותר.

אחרי כמה בחירות מוקדמות נראה אוסף המועמדים כמו חבורה של כלבים, הרודפים אחרי טרף, בלי סדר כלשהו, כשפעם בולט זה ופעם בולט אחר.

אפשר גם להשוות את המירוץ למאראתון, אחרי 25 הקילומטרים הראשונים: החלשים כבר עומדים לפרוש, החזקים רצים בראש, אך עדיין לא ברור כלל וכלל מיהו החזק ביותר.

בדרכי-כלל מחלקים אותם בורר לשני חלקים: הלי-ברלים והשמרנים. לא ברור מי משני המחנות יגבר

מבחינה ישראלית, אין טעם לייחס חשיבות רבה מדי לכל המירוץ. הוא מעניין כקירקס פוליטי, ויש לו חשיבות כגורם המסייע לממשלת רבין לשמור על קיי-פאון מוחלט במהלך 1976. אך לא יותר מזה.

לגבי העתיד, כימעט שדיא חשיב מי יהיה הנשיא הבא, וגם לא מי יהיה שרי-החוזק הבא. כי בשנתיים האחרונות התייצבה המדיניות האמריקאית במרחב, עדיפי אינטרסים אמרי-קאיים מובחנים שאינם בני-חזוף.

כל נשיא יצטרך להמשיך במדיניות שתבטיח את הברית בין ארצות-הברית לבין מצרים, סעודיה וניסכור-יות המיפרץ, כדי להבטיח לארצו את הנפט החיוני. כל נשיא יצטרך לנהל מדיניות שתמנע מילחמת-עולם, ושלא תביא את אמריקה לעבריי-פייפחת של עיי-מות גרעיני.

כל נשיא יצטרך לשמור, איכשהו, על קיומה של מדינת-ישראל.

פירוש הדבר: ניסיון נמרץ ב-1977 לכפות הסדר על המחב, בצורה זו או אחרת. כשהסדר צריך להתקבל על דעת המדינות הערביות הקשורות עם ארצות-הברית.

עדיפי אישיות הנשיא ושרי-החוזק, יכוננים והשתנות המיגוון והקצב — אך הדברים יתי-גדגלו ככיוון זה בהתגהת הנשיא פורד, הנשיא האמפריי ואפילו הנשיא קארטר, יודול או ג'קסון.